

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimbi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Proč s hinavščino iz našega javnega življenja.

(Govor dra. Ivana Tavčarja na volilnem shodu v Višnjigori.)

Cenjeni gospodje volilci! Upanje smo imeli, kakor je goji še dandanes krški Lapajne, da se bodo dale volitve v deželnem zboru mirno in dostoju voditi. Že v zadnjem zasedanju smo se v ta namen pošteno trudili, ker smo hoteli dokazati, da vzliz različnim načelom osobe lahko občujejo po oblikah omikanih mož. Poniževali smo se tako globoko, da smo občevali še celo z osebami, ki svojo častno besedo s tisto hitrostjo in lahkoto povzjejo, kakor povzje lačen voznik suho kranjsko klobaso na svojem potu. Varali smo se! In danes je morda stari Lapajne jedina oseba na Kranjskem, ki hoče deželnozborske volitve brez pohujšanja doognati. Toraj čast temu velikanu!

Naši nasprotniki pa so že pograbili po loparju in »osrednji volilni odbor katoliško-narodne stranke« je dne 10. avgusta priobčil v »Slovencu« tako imenovani volilni manifest, kojega čitanje bi vsem miroljubnim spravljivcem, katere vlači naša stranka kot balast s sabo, prav toplo priporočal. Ta manifest kaže v vsaki vrsti oholega dra. Šusteršiča, v celoti pa napravlja vtis, kakor da so ga spisali pijani gorjanci. In v istini, pijani gorjanci bi se danes v »znamenju svetega križa« — ti hinavci! — radi polastili naših javnih razmer. Sami sebi dajejo v svojem manifestu največjo slavo. Našemu kmetu, katerega so s svojo gospodarsko organizacijo ogulili do kosti, hočejo biti edini rešitelji. Pač res, rešitelji, ki bi ubogega kmeta od same ljubezni radi snedli, in snedli bi ga, da ni narodno-napredne stranke, ki trga kmeta iz rok tem požeruhom! Samo oni so posestniki in lastniki vseh idealov — kdo se ne smeja? — nas pa teptajo v nič. Tudi meščanstvo hočejo rešiti, se ve po svoje, da bi je sesali, kakor sesa tele napolneno vime!

Kaki osrečevalci mest pa so ti klerikalci, to se je pokazalo pri vaši mali in siromašni Višnjigori. Vaše mestece bilo je od Boga in ljudij zapuščeno in pozabljeno. Nikdo se je ni spominjal, vaše Višnjegore, in videti je bilo, da v siromašni pozabljenosti obtiči do sodnega dne. Ko pa se je ponudila prilika, da dobite sodišče, katero ste že nekdaj imeli, kdo, častiti volilci, bili so tedaj vaši pravi in jedini prijatelji? Bili so to zastopniki naprednih strank v deželnem zboru kranjskem in da ste imeli takrat klerikalnega zastopnika v deželnem zboru, odjedel bi bil Vam sodišče in to prav gotovo! Tega nikar pozabiti! In tudi ne, da Vam klerikalci, če pridejo v deželnem zboru do vlade, sodišče zopet odjedo, samo da postane v Šent Vidu posestvo Ivana P. Vencajza, največjega poštenjaka tega stoletja, dražje in več vredno. Zategadelj volite, Višnjani, zopet naprednega poslanca, ker s tem branite le svoje sodišče, za katerem neprestano zeva široki in globoki Vencajzev želodec, ki komaj čaka, da bi Vam sodišče zopet pohrustalo!

Vzlic vsemu temu pa se Vam ponuja katoliško-narodna stranka, kakor se ponuja uš kožuhu. Pravijo, da le oni zastopajo vero, ali jaz plačam vse svoje premoženje tistem, ki nam dokaže, da se je zadnjih šest let le jedna sama reč v deželnem zboru sklenila, ki bi naši verinaprotoplivala. Na dan z dokazi, hinavci! Dalje trdijo, da so oni sami pravi in vzorni katoliki. V tem pogledu je zadnji čas, da se spregovori resna in odkritosrčna beseda. Da bodo pa klerikalni gorjanci to besedo umeli, treba je gorjansko ž njimi govoriti, kakor govore oni v svojem volilnem manifestu. Če je kdo slepar, mu ne budem rekel, da je baron ali grof. Sveti brezobzirnost je časih najboljše sredstvo, posebno nasproti ljudem, ki razven skrajne arogance druzega božjega daru ne premorejo.

Upravičeno se torej vprašamo, kdo so pa ti ljudje, ki so na Kranjskem Boga v zakup vzeli, ki hočejo imeti jedino pravo vero, ki nosijo pod palcem vse ideale, kar jih je še med nami, kdo so prav za prav ti »vzorni« katoliki, ki na nas gledajo s zaničevanjem, kakor je gledal svoj čas vikši far Kajfa na Izveličarja, kdo so torej ti ljudje? Ker se nočejo poskrbiti v svoje mišje luknje, ker v svoji ničvrednosti lajajo kot psi na verigi na vsakega količaj čednejšo oblečenega, ki pride mimo njih, treba je te osobe bližje si ogledati, da ne boste mislili, da so res kaki svetniki. Mrčes so in tisti bo opravil prav zares koristno delo, ki bo od tega mrčesa očedil slovenski narod! In tudi veri bo pomagal, če od nje odtrga te klope, ki so se v njo zagrizli, da kar vse mrgoli. Kdo so torej ti politični kričaci, ki oboroženi z velikimi rožnimi venci porabljajo, kakor berači ob romarskih potih, molitev, da si polnijo ž njo svoje želodce? Kdo so ti vzorni katoliki? Dajmo jih torej na rešeto, te politične velikosnede, ki žro najsmrdljivejše reči, slovenskemu narodu pa se lažejo, kakor da so vzorni, dobro dišeči svetniki!

Oglejmo si najprej glavo! Kršena je ta glava na ime dra. Ivana Šusteršiča. Ali če je kdaj pregovor: riba smrdi pri glavi, resničen, potem je tudi resnično, da smrdi katališko-narodna stranka pri svoji glavi. Kdo pa je ta Šusteršič, ki nosi ljubljanske škofa v svojem žepu, kdo je to človeče, ki se predzne blato in žveplometati na narodno-naprednostranko? Nič drugač kot kup arogance in nesramnosti, za katerima se skriva nevednost, plitvost in površnost. Vse skupaj poškropljeno je z žegnano vodo, ali jedro je ostalo kakor je bilo. In to jedro je sleparsko!

V svoji mladosti bil je »vzorni ta katolik« anarhist brez vere in idealov, in največje veselje mu je bilo, pretepati se z ljubljanskimi policaji, ki so ga — ker

je v piganosti krulil kakor zaklano prase — morali izganjati iz ponočnih beznic. Koliko let pa je od tedaj, kar je dr. Ivan Šusteršič zbiral mlade pigančke v ljubljanski čitalnici okrog sebe, ter upil skoraj večer za večerem: »Tavčar je lomp, Hribar je lomp, to sta dva farška hlapca, dva lompa!«?

Ali sleparija je šla za njim, kakor gre senca za telesom! Ker se mu ni ljubilo študirati s pomočjo lastnega dela, opeharil je minorite v kloštru, ter jim lagal, da čuti v sebi poklic postati menih. Ti revčki so ga pitali kakor kanalčka v kletki, ter mu brezplačno krožili trebušek. Ko pa se je med vednim pitanjem pričul vse potrebno za juridični izpit, je mož plunil v kloštersko skledo ter jo popihal v svet pregrešni.

Potem je strašil po Rakeku — priče o tem še žive — ter je Notranjem razvijal teorijo, da »far in kozel jednak smrdita«. Ako je naš sedanji vzorkatolik v Sebenikarjevi gostilni naletel na duhovnika, pričel je razsajati in upiti: Tu je kak far, ali pa kak kozel tako smrdi! In še jih živi mnogo duhovnikov na Notranjskem, koje je ljubljene sedanjega škofa ljubljanskega, dr. Ivan Šusteršič, javno tako insultiral in osramotil. Ali danes je svetnik, in angelji že vlečejo star Elijev voz iz nebeske kolnice, da nam ob svojem času živega Šusteršiča nad oblake popeljejo!

Ali sleparija je šla za njim, kakor gre senca za telesom! Pozneje je našega revnega kmeta goljufaval pri Žlindri in umetnih gnojilih. Dunajski parlament pa mu je nato pritisnil pečat sramote, pečat sleparstva na čelo, tako, da je prihajal v zbornico, kakor z vodo polit pes. Ali na Kranjskem je še vedno prvi svetnik! Mesto da bi se zaril v kako špranjo, kjer bi ga živ krst ne izvohal, pa kuži zrak naše javnosti, prav kakor bi se nicesar zgodilo ne bilo. V nas, ki nam je čista roka ponos, pa se zaganja in tuli: Ali hočete voliti za stranko, ki se je v

LISTEK.

Ponižana umetnost.

Bil sem v nekem gledališču, ko so igrali Tolstega »Moč teme«. Sezona je bila že zelo proti koncu, a ker so nastopili tuji umetniki, za katere se je delala reklama že mesec dni prej, so bili vsi prostori že zasedeni. Zbrala se je elita meščanske družbe: višji uradniki, finančniki, pisatelji in brezposelniki ljudje, ki si iščejo za lahko pridobljeni denar pikantnih užitkov. Neki dnevnik je vedel prihodnji dan povedati, da je prišla večina občinstva iz letovišč. Obrazi po ložah in v parterju so bili večjidel široki, zdravi, smehljajoči; malo jih je bilo bledih, a tem se je poznalo, da so zapravili svojo kri v nasladah. Samo visoko na galeriji je stalo nekaj študentov in delavcev, ki so sloneli ob ograji in čakali, da se dvigne zagrinjalo. Spodaj je šumelo neprestano; sredi parterja, blizu orkestra se je razgovarjala gruča elegantno oblečenih gospodov; eden izmed njih z nanosnikom pod visokim čelom je zamahoval živalno z obema rokama, kot bi dokazoval nekaj kako važnega; videlo se mu je, da je hotel obrniti pozornost nase. V neki loži dru-

zega reda na desni je stala dama z nenavadno visoko friziranimi, rdečimi lasmi; pozdravila je nekoga v parterju, nasmejala se ter izginila v ozadje. Plešast, debel starec se je dvignil s svojega sedeža v parterju; obraz se mu je svetil od smeja; stopil je k svojemu znancu ter ga potipal po rami... Ljudje so prihajali še vedno; drugi so vstajali s sedežev, ter jim dajali prostora. Napisled je zazvonilo; šum je za trenotek narasel, a potem je skoro utihnil in zagrinjalo se je dvignilo....

Po prvem dejanju je bilo ploskanje zelo hrupno, četudi se je nekaterim že takrat poznalo, da niso bili povsem zadowoljni, da so nečesa pogrešali, a do tedaj še sami niso natanko vedeli kaj. Igrali so nenavadno dobro; z odrą je plulo nekaj močnega in svežega; tam je bilo mnogo več resničnega življenja kot po ložah in v parterju. Preprost človek bi si lažje mislil, da žive na odru, a da igrajo v auditoriju. Na odru so govorili odkrito in delali naravno, tu doli pa je bilo polno mask in polno laži. In tem maskam je pričelo postajati vroče in neprijetno. Čutili so že takoj v začetku, kmalu po prvih prizorih, da gledajo iz oči v oči neizprosnemu sovražniku, ki pozna natanko vse njihovo umazano nehanje in njihove nizke misli. Ploskanje

je bilo čedadje rahlejše in neodločnejše, a vmes se je slišalo že krepko sikanje. Nekateri so ploskali samo zato, ker so se ženirali drugih in ker niso hoteli pokazati, da se čutijo razčlajene. Ko je govoril poštenu starec Akim o nenravnosti in kričivnosti obrestovanja, so vstali nekateri elegantni gospodje demonstrativno s sedežev ter ostavili dvorano s trdimi koraki in ponosno vzravnani. Razburila jih ni ogorčenost Akimova nad oderuštvom; tej ogorčenosti so se smejali kakor ljudje, ki so vzušeni nad predsko neizobraženega kmeta. Dvignilo jih je s sedežev vse kaj drugega. Vzprisko teh ljudi na odru, o katerih so drugi dan govoril kritiki, da tolika propalost sploh ni verjetna, so se čutili izobraženci v parterju ponižane, majhne in ničvredne. To jih je dvignilo s sedežev. In ko sem jih videl, kako so stopali brezobzirno sredi po dvorani, ljudje visoki in debeli, s prezirljivim nasmehom na ustnicah, mi je udarila od gnjeva kri proti čelu. Ali nisem se jezil nad njihovo podlostjo; na svetu je toliko podlosti, da bi bil obolel že davno na bledici, če bi se jezil nad vsako mlako posebej. Zabolelo me je samo spoznanje, da je v rokah teh ljudi vse, kar imamo najlepšega in najdražjega. Ti ljudje so vzel umetnost v svojo službo in kadar

poželé svojim živcem razvedrila, si pokličajo to kupljeno deklo, da jih pošegeče po podplatih.... Tolstoj pa jih ni ščegetal po podplatih, temveč prijet jih je za ušesa. Namesto, da bi jih s hinavsko objektivnostjo in zlaganim resnicoljubjem poučeval, kako se zapeljujejo ženske in kako se varajo možje, jim je pokazal človek, ki je stopil po vseh svojih grehih pred sodbo velik in neomadeževan. Prišli so gledat lepoto greha, ali videli so njeovo ostudnost in to jih je razjarilo. Prišli so poslušat pikantno parfumirane svinjarije, ali slišali so besede, ki so jim udarjale na uho trdo kakor klofuta. Zato so bili užaljeni in zato so odšli... Drugo jutro sem čital različne dnevниke. Ker je Tolstoj slaven, ga ni nihče uničeval. Ali vsi so bili jedini v sodbi, da je drama za dandanašnji publikum preokrutna in da je neodpustno, nakopičiti na oder toliko greha in toliko grozovitosti....

Danes je načelo »l'art pour l'art« v popolni veljavi, in to v prvi vrsti zategadelj, ker so si podredili umetnost tisti debeli ljudje, ki rabijo ta »cvet kulture« namesto črne kave po dobrem kosilu in namesto žgane kaple pred spanjem. To je zdaj vsa naloga in vsa dolžnost umetnosti; to je tista umetnost, ki je »sama zase«.

(Konec prih.)

državnem zboru javno zvezala z najhujšimi sovražniki slovenskega naroda in katoliške cerkve: z vsenemško stranko Schönerja in Wolfa, z očitnimi odpadniki katoliške cerkve, z ljudmi, ki delujejo na to, da Avstrija postane podložna nemškemu cesarju.

Te besede pač dokazujojo, da kdor slepari, tudi laže. Sicer pa naj le tuli dr. Ivan Šusteršič: na svojih plečih nosi včagano znamenje goljufa, kakor hude dodelec na galeri. In tega znamenja se več ne otrese, in naj še tako rolo igra pri katoliško-narodni stranki. Da pa more igrati sploh kako rolo, to govorijo o grozni dekadenci te stranke!

Da bode podoba političnega hajduka popolna, naj končno še omenim, da je dr. Ivan Šusteršič ob priliki Gregoričeve kandidature v občinski svet pod častno besedo javno lagal, zategadelj opravičeno trdim, da bi se takega človeka povsod drugod sramovali in nos bi si tišali, če bi blizu prihajal!

Taka je glava! Druga glavica je Vencajz. Tega poznate, saj se je silno trudil, da bi vam pozabal sodišče. In tudi ta je v najnovejših časih postal vzoren katolik, in Boga moli z jezikom in želodcem, ker tudi njemu je katoličanstvo špekulacija, in sicer špekulacija najnižje vrste. Ta človek, ki je že od nekdaj svoj značaj spremenjal od minute do minute, pričel je zadnji čas, ker drugače iz umazanih dolgov izlesti ni mogel, svojo pobožnost na funte prodajati. Prodajal jo je v »Vinogradniškem društvu«, in prodaja jo še v zavarovalnici sv. Florijana. Ali kupci so kmalu iztaknili, da sta mož in blago oba skupaj nič vredna. »Vinogradniško društvo« je že zlezlo na kup, sv. Florijana pa spravi Vencajz prav kmalo na kant, in ta svetnik bode na Kranjskem doživel polom, kakor ga še ni doživel ni jeden svetnik nebeškega kraljestva. In vzliz temu je Vencajz vzoren katoličan! Ali po mojem mnenju bi se moral prah, v katerega poklekuje pri procesijah, sramovati, prijemati se njegovih hlač, ker vzorno katoličanstvo pač ne more obstajati v tem, da se pretepava zakonsko ženo, in da se z deklami rode nezakonski otroci. Če je pa moje mnenje napačno, tedaj prosim pouka, kojega naj mi da Anton Bonaventura, škof ljubljanski!

Tretji je dr. Brejec. Mlad, a zelo aragonant človek, ki upa z aragonco prikriti defekte svojega duha. Ali o tem mladeniču raje molčim, dasi nosi tudi njegovo mlado katoličanstvo zelo sumljive znake na sebi. Bil je na tem polju že znaten pogorelec, ali za sedaj mu prizanesimo, ker se morda še poboljša!

Pa vti »vzorni katoliki« imajo nekaj skupnega na sebi. To se je dalo pri vseh opazovati. Ko se jim je približal čas, da si bodo sami morali služiti svoj vsakdanji kruh, tedaj so pričeli brskati po svojem črevesju in brskali so in brskali, dokler niso iztaknili pozabljenega kotička, kjer so po subjektivnem svojem mnenju iztaknili »nad vse vzvišene idealne smotre«, »ljubo katoliško cerkev«, »sveta načela svete vere«, »zvestobo do Boga« — in kako se že vse imenujejo tiste fraze, katere mečejo v oči slovenskemu kmetu.

Ko je Šusteršič odpiral svojo odvetniško pisarno, vrgel je »kozla« in »farja« od sebe, v cerkev je pričel zahajati in cent težko molitveno knjižico je vlačil s sabo; postavljal pa se je na mesto, kjer ga je moralo opaziti vse, in molil je in molil, kakor bi črešnje zobal.

Ko je Vencajz ustvarjal novo odvetniško pisarno, pričel je k procesijam hoditi in javno moliti, da se je kar kadilo. In ravno isto počenja sedaj dr. Brejec. Otvoritev novih advokatskih pisarn provzročujejo prave čudeže na polju spokorjenja, te otvoritev so najboljši mlini za »neskajeno in najčistejše katol. mišljenje!« »Znamenje svetega križa« je pri nas najboljša reklama za »katoliške« odvetnike. Samo preveč jih bode polagoma, in doživelibomoše, ko se prično sami sebe žreti kakor kače v brlogih.

Ti ljudje pa so tako predrzni, da nam upijo: Proč s pohujšanjem iz našega javnega življenja! Koliko bolj upravičeno pa jim kličemo mi: »Proč s hinavščino iz na-

šega javnega življenja! Dokler bodo sleparji z umazanimi rokami naš narod učili poštenosti, in dokler ga bodo prešestniki učili čistosti, potem ne pridemo do zdravih razmer, potem se nikdar ne zaceli rak-rana, ki zeva na telesu našega slovenskega naroda.

O tem naj bi prav resno premišljaj škof ljubljanski. Glavna nesreča naše javnosti je, da je naša sveta vera padla v roke smrdljivim roparskim ticam, ki so jo zanesli v blato svojega nečednega gnezda. Po plenu grabež frfetajo okrog gospodovih oltarjev ter trgajo ž njih, kar poželi njihov ne-nasitljivi želodec. Katoličanstvo je postalo domena teh smrdljivih roparic, in če spravljajo kdo vero v nevarnost, spravljajo jo one. Zaslepjena duhovščina pa z veseljem prenaša te nesnažne konkurenčne pri mizi Gospodovi, ker ne ve ločiti dobrega od grdega. To zadnje postal je ideal naši slepi duhovščini, katera ne premisli, da bo sama svoj čas plačevala ogromne stroške! Oj, da bi zasedel kak Heraklej stolico svetega Nikolaja, ter iztriral te grabežljive stimači ide iz Gospodove hiše! Mir, red in sprava bi se kmalo povrnila v deželo, in nauki svete naše cerkve bi slovenskemu narodu, kakor svetlo solnce zopet obsevali trnjevo pot k napredku in večji omiki!

Kakor iz vsega tega vidite, bije se pri nas boj v resnici za ideale, za poštenost in za nesebičnost v javnem življenju. Bije se tudi boj za pravo Kristovo vero. Ali idealni, poštenost in nesebičnost so na naši strani, in tudi prava Kristova vera je na naši strani, dasi svojega katoličanstva ne nosimo na trg kakor nasprotniki, ki svoje ukradeno katoličanstvo nosijo na trg, kakor nosi na trg stara branjevka suhe svoje čeplje! V tem boju odkazana je našim mestomčastna naloga, in upam, da se tudistaročna Višnjagora ne izneveri ti častni svoji nalogi, in to tudiradi hvaležnosti ne, ker ne sme pozabiti, da ji je narodna napredna stranka z največjim naporom in z vporabovselsil priborila sodišče.

Dr. Šusteršiču, temu junaku med štirimi stenami, se že nekaj sveti, in dozdeva se mu, da bode ob trdih zidovih naših vrlih mest in trgov razbil si vodenje svojo glavo.

Zategadelj grozi in preklinja našo vlogo. Moj Bog, z vlogo bi ta človek ne bil zadovoljen, in naj bi mu baron Hein sam vsaki dan lastnoročno privezaval jermen na blatnem obuvatu! Ali dotično rohnenje je podobno plehastemu gromenju v opereti, posebno, ker prihaja od Kalha, kojega moralična kvaliteta je manj vredna od ponarejenega denarja. Nam ne imponeju, in tudi vladni ne bode imponiralo rohnenje. Naš cesar je že vedno naš Fran Josip, ne pa njega papirnato veličanstvo Ivan Šusteršič — Goljufi vi!

Zatorej grozi nam to veličanstvo z — čujte in tresite se! — obstrukcijo v deželnem zboru! Obstrukcija v Ljubljani, na Dunaju pa je proti obstrukciji. Čudna logika je to, ali primerna bedastim možganom dr. Šusteršiča. Pozabi pa ta možitelj na nekaj: da Ljubljana ni mala gorjenjska vas. Naj le poskusi s svojo obstrukcijo, pa bode videl, kako moč ima v sebi napredna Ljubljana! In to že samo takrat, če se v nji mobilizuje zgolj deželnozborska galerija, ki bode z gnjilimi jajci v par trenotnih prepodila smešnega Šusteršiča in vse njegove iz deželne zbornice.

Če se pa mobilizuje še ulica, no, o tem nočem govoriti! Toliko pa lahko tudi jaz garantujem, da nam žlindrasti dr. Šusteršič z obstrukcijo ne bode preprečili plodonosnega delovanja v deželnem zboru. Če hočejo njegovi kmetje ostati brez vsacega zastopstva v zbornici, nam prav, ali mesta bodo imela svoje zastopnike, in ti zastopniki bodo delali v zbornici, naj je to Šusteršič všeč, ali ne! In to je kar, sem Vam hotel povedati!

Volilno gibanje.

Shodi.

Danes je bil v Višnjigori shod, na katerem je govoril kandidat narodno-

napredne stranke, g. dr. Tavčar. V četrtek ho imel g. dr. Tavčar shod volilcev v Krškem.

Prvotno na dan 18. t. m. določeni shod volilcev v Vipavi se je preložil na dan 25. t. m.

Shod na Colu

vršil se je dne 15. t. m. popoldne pri zelo veliki udeležbi volilcev iz Cola, Podkraja in Črnga vrha. Predsedoval je shod g. Rovan ml. Na izrecno vabilo udeležil se ga je tudi colski župnik Košir s 4 do 5 svojimi privrženci, in je hotel že pri volitvi predsednika zgago delati, kar so mu pa naši volilci z glasovanjem krenito preprečili.

Na to je prevzel besedo kandidat Božič, ki je pred vsem klerikalce oponzoril, naj bodo dostojni, da se jim bode dovolila beseda kolikor bodo hoteli, ker želi on pred volilci čuti očitanja klerikalcev in ja istotako pred volilci zavračati, ker v cerkvi nimamo besede; saj za razgrajanje imamo tudi mi krepka grla.

V svojem govoru pobijal je gospod kandidat jako srečno klerikalno stranko, in zlasti bojni klic: »Vera je v nevarnosti!« prav bridko ironizoval ter to vprašanje vsestransko volilcem jasno raztolmačil. Župnik Košir hotel mu je sem in tja upadati s svojimi mežnarji v besedo, toda imel je jako nesrečen dan. Kajti čuti je moral iz ust volilcev tako grenkih, da je v strasti tako vskipel, da je jedva še govoril. Na koncu govora pretresali so viharni živio-klici našemu kandidatu Rovanove prostore, v katerih se je shod vršil.

Na to dobi besedo župnik Košir, ki se je trudil dopovedati nevernim naprednonarodnim volilcem, da je bil Božič slab in nenaroden poslanec, kar je vzbujalo nemalo smeha in primernih opazk. Do viška svoje nesramnosti popel se je pa župnik Košir s svojo izjavo, da ni bil Božič le slab poslanec, nego da je poslanstvo v svojo osebno korist izkorščal. Pri tem impertinentnem osebnem insultu vzrastel je kandidat Božič in planili so po konci naprednonarodni volilci, in kavalirski župnik Košir preklical je ponizno kakor polit pudel to svojo nesramnost. Ker verjam, s kakimi lažmi in obrekovanji naši kaplani in župniki kandidata Božiča sramote in obrekajojo, pričakujemo, da bode Božič mehko svojo jesensko narav slekel in od župnika Koširja na pravem mestu primerno zadoščenje iskal za najinfamejšo razžalitev, ki se more zoper vestnega poslanca izreči. Tako surov in brezobrazno se ni menda kmalu kak duhovnik vedel, kakor nedavno še zelo liberalni Košir. Značaj, značaj!

Pri zadnjih besedah svojega govora zbežal je gosp. župnik Košir, dasi so ga tako g. kandidat kakor volilci zadrževali naj počaka Božičevega odgovora na svoje upravne napade. Župnik Košir si je bil bržas v svesti svojih klobasarij, zato se je bal odgovora in zbežal s svojimi somišljeniki, ker se je bal resnice in hotel svoje pristaže v temi ohraniti.

Kljub temu odgovoril je v njegovi nenevnočnosti g. Božič na vsa Koširjeva očitanja in dokazal njihovo plitkost in zloto.

Po nasvetu gg. Rovana in Kobala bil je gosp. Božič soglasno in navdušeno proglašen kandidatom, dočim so klerikalci z župnikom Koširjem v sosednji gostilni kisle lesnike grizli.

Mi smo pa imeli lep večer, in kakor en mož segli smo si v roke, glasovati in delovati za našega kandidata Božiča, ki bode znali ne le nas vestno zastopati, nego tudi nasproti podivjanemu in posurovelemu župniku svojo osebno čast braniti.

Kmetia hočemo.

Iz Krškega okraja.

Zadnje državnozborske volitve so pokazale, kako lepo se je v našem okraju razvila narodna in stanovska zavednost kmetskega prebivalstva. Kmetje smo postali možje in nečemo več biti samo ovce, ki jih pastirji strižejo, volkovi pa trgajo. Zato pa hočemo voliti za poslanca moža, do katerega imamo zaupanje, moža, ki je sam kmetovalec, ki pozna želje in potrebe kmeta iz lastne skušnje,

ki ima voljo in zmožnosti delovati na to, da se zboljša položaj kmetskega stanu. Najljubši bi nam bil kostanjeviški župan g. Globočnik. Če bi on hotel kandidirati, šli bi mi zanj z navdušenjem v boj. Silijo nam sicer popolnoma nezmožnega Pfeiferja, tudi je lazil po krški vasi, po Čatežu ob Savin in po drugih vaseh neki gospod in Krškega, ki je obluboval, da bo spravil dečke v meščansko šolo, jim preskrbel hrano itd., če ga volimo za poslanca, pa nam še na misel ne pride, zanj glasovati. Naše načelo je: kmet-posestnik se naj voli poslancem kmetskih občin in potem načelu se bomo ravnali pri volitvi v dež. zbor.

Kdo je klerikalni kandidat?

Iz idrijskega okraja.

Tako v našem okraju kakor po vipskem agitirajo klerikalci prav pridno zoper našega zasluznega in značajnega poslanca, ali pri vsi ti agitaciji nikdar ne povedo, kdo je klerikalni kandidat. Z imenom na dan! Imenujejo se sicer različne osebe kot kandidatje klerikalne stranke, a te osebe so vse take, da se niti od daleč ne morajo meriti z značajnim in zmožnim Božičem. Mi gremo v boj za našega značajnega in zmožnega poslanca Ivana Božiča.

V Ljubljani, 17. avgusta. Nemški naprednjaki proti Vsemencem.

15. t. m. je zboroval v Pragi izvrševalni odbor nemške napredne stranke na Češkem. Izdal je izjavo, da gre stranka v volilni boj brez ozira na to, ali izgubi kak deželnozborski mandat. V boj mora stranka zategadelj, ker so Vsenemci proti administrativni delitvi Češke in hočejo germanizirati češko prebivalstvo večino ter deželo priklopiti Nemčiji. Nemškim naprednjakom se zdi ta namena Vsenemcov neizvršljiva ter avstrijskemu nemštvu nevarna. Nemški naprednjaci vidijo spas Nemcev na Češkem le v narodni samostojnosti in administrativni oddelenosti od Čehov. Naprednjaki imajo sedaj 41 deželnozborskih mandatov. Izmed teh jih je 25 že zagotovljenih.

Antisemitizem v antisemitski luči.

Antisemitski pisatelj Wilberg piše: Že 16 let sem sredi berolinskega antisemitskega gibanja ter sem kot zagovornik naše stvari pač edini v Berolini, ki je dobo od Henricija do danes ne le videl, nego tudi preživel. Od Henricija do danes! Vsakega poštenega antisemita zgrabi besna jeza, ako se spominja nazaj na one čase in zlasti še, če je 18 let dolgo žrtvoval svoja pljuča, svoje zdravje, svojo eksistenco in velik del svojega imetka, potem mora obupati, ko vidi, da je bilo doslej vse zman in kako malo smo dosegli v tem času ... Ako bi bili imeli vedno stvar pred očmi, bi bili danes pač najmogočnejša in najvplivnejša stranka v vsej deželi. Žal, da smo bili navadno osebni in ne stvarni. In zato smo doživel toliko neuspehov. Nobena stranka nima toliko komedijantov in sleparjev v svoji sredi kakor naša, in nobena stranka nima toliko junakov frazerjev ter podlih špekulantov, ki jo vodijo za nos, kakor antisemitska. — Ta sodba pa ne velja le o berolinskih antisemitskih klerikalcih, nego o antisemitsih in klerikalcih po vsem svetu.

Sarafov in tovariši oproščeni.

Člani in načelniki macedonskega odbora, Sarafov, Stojanov, Kovačev in Trošek so stali tri dni zapored pred sodiščem radi sokrivne političnih umorov v Rumuniji in drugod. Vsi obtoženci so bili oproščeni, kar napravi v Rumuniji nedvomno jako neugoden vtisk. Da se obravnava izvrši tako, je bilo pričakovati, kajti dokazov sokrivne ni bilo in Bolgari očitno simpatizirajo z obtoženci, katerih cilj je osvobojenje Macedonije turške vlade in priklopilje bolgarsko-macedonskega ozemlja kneževini bolgarski. Obravnava se je vršila le na zahtevo rumunske vlade, ki je priskala že na Ivančev kabinet. Ministrstvo Karavelovo šele se je udalo in dalo zapreti Sarafova in nekaj tovarisev. Obtoženci so se zagovarjali izborno

Dalje v prilogi.

ter odklanjali vsako zvezo z morile turškega ovaduha Fitovskega in prof. Mihaileanuja. Macedonci in večina Bolgarov je razsodbe sudiča jako vesela, Turki in Rumuni pa so nevoljni. Gotovo bode postopal macedonski odbor poslej še drznejše.

Vojna v Južni Afriki.

»Standard« poročajo iz Pretorije: V tukajnjih poučenih krogih ne verjamemo, da bo imela proklamacija Kitchenerjeva poseben uspeh. Udati bi se moral Schalk Burger in Steijn, ali tega ne storita že iz strahu, da bi ju smatrali Buri za izdajalec. Tudi Botha in drugi poveljniki se ne smejo udati, dokler jim tega ne dovolita Steijn kot predsednik Oranja in Schalk Burger kot namestnik predsednika Krügerja. Splošno se misli, da bo imela proklamacija za Angleže slabe posledice, ker bo poslej odporni Burovi še hujši in bodo Buri ravnali z Angleži brez pardona. Splošno se proklamacija obsoja in listi pozivljajo velevlasti, naj končno vendar posredujejo, da ne bodo ravnali Angleži z Buri kakor z roparji in tolovaji, ko so vendar narod, ki se junaško, pošteno in vzorno požrtvalno bori za svojo domovino, katero so si sredi divjakov ustvarili z lastnim trudem. Iz Middelburga poročajo, da je imel polkovnik Gorringen 13. t. m. s poveljniki Erasmus, Pyper in Cachet blizu Steynsburga boj, v katerem sta bila Erasmus in Cachet smrtno nevarno ranjena. Iz Middelburga poročajo nadalje, da je imela Trobellova kolona 9. t. m. blizu Fishriverja boj s 300 Buri, ki so se umaknili in ležali. Iz Jagersfonteinranda pa javljajo, da je umrl poveljnik Pretorius, ki je pred par tedni v bitki izgubil oči. Tako imajo Buri tudi vedno manj poveljnikov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. avgusta.

Osebne vesti. Revident drž. železnice v Lincu, g. Robert Seelig je premeščen v Jesenic. — Gospodični Ulrika plem. Laschan in Marija Czerny v Ljubljani sta dobili Elizabetin red in sicer v priznanje njiju humanitarnega delovanja.

Cesarjev rojstni dan praznoval se bo jutri na običajni način. Maše bodo v stolni cerkvi, pri Sv. Petru in pa pri Sv. Jakobu, kjer bo prva ob 8. za veteranski zbor, druga ob pol 12. za poštne in brzjavne uslužbence, kateri imajo popoldne ob petih v Štrukljevem hotelu v Kolodvorskih ulicah tudi svojo cesarsko veselico.

Škofovo volilno pastirsko pismo se je v četrtek čitalo v raznih cerkvah. Škof se je zopet spravil nad napredne liste ter odredil posebne molitve za zmago klerikalnih kandidatov pri deželnozborskih volitvah.

Zaupni shod v Mariboru. Po Sp. Štajerskem vlada veliko zanimanje za ta shod. Še večja, nego zanimanje, pa je nezaupnost. Stvar so aranžirali gotovi mariborski gospodje, v prvi vrsti kaplančki, ki sploh skušajo politično vodstvo štajerskih Slovencev prenesti iz Celja v Maribor, češ, da v Celju delajo preveč lokalno politiko in ne razumejo »višje politike«. Če se vodstvo prenese v Maribor, pomeni to toliko, da se izroči mariborskim kanonikom. Aranžira se shod zaupnikov seveda tako, da so zaradi lepšega in da bi se ljudstvu nasulo peska v oči, povabljeni tudi nekateri napredni kmetje, v ostalem pa je preskrbljeno, da bodo imeli sovražniki naprednih kmetov in sploh napredne misli 90% včino. Seveda bodo potem vpili: Narod je govoril, narod je sodil. Pa tak švindel, če se res uprizori, ne bo nič pomagal. V obče se sodi, da je sklican shod v namen, da bi se slovenska politika na Štajerskem postavila na strogo klerikalno podlago in da se organizira boj zoper naprednjake. Slobodno! In če se našim klerikalcem pridrži tudi vse starejše razumništvo, mladina je v našem taboru, mladina je narodna in napredna in pripomore narodni in napredni ideji do zmage in s tem postavi slovensko politiko na Sp. Štajerskem na jedino pravo podlago, kajti klerikalizem je povsod poguba.

Čehi na Gorenjskem. Z Jesenic se nam piše: Tudi na Jesenicah smo se potrudili, da smo sprejeli dostojo brate Čehi. Pred Jesenicami jih je pričakovalo osem domačih kolesarjev na okrašenih kolesih s slovensko zastavo. V njihovem imenu je pozdravil Čehi abiturient Pretnar, odgovoril mu je v imenu Čehov g. Klimeš. Nato so spremljali kolesarji goste skozi Jesenice. Pred »pošto« jih je pozdravil v imenu občine gospod Schrey in izrekel željo, naj bi tudi v prihodnje zahajali Čehi med svoje brate, ki jih bodo vsprejemali z odprtimi rokami. Gospica Zinka Schreyeva jih je pozdravila v vezani besedi. Zahvalil se je gosp. Klimeš. Jeseniške gospice, nekatere v narodni noši, so pripelje Čehom lepe šopke iz oken pa se je vsipalo cvetje na drage goste. Gosp. Schrey jih je nato povabil v gostilno in jih pogostil. Pevci dijaki pa so zapeli »Kje dom je moj?« in »Staročeško«. Čehi pa so zapeli »Naprej« in »Hej Slovani«. Eden izmed Čehov je napisal slovenskim damam in se jim zahvalil za njihovo ljubeznost; sledila je napitnica češkim damam od slovenske strani. V živahnem pogovoru so le prehitro minuli lepi trenutki, z »nazdar« in »živijo-klic« smo se poslovili od dragih gostov. Jeseniški kolesarji so jih spremljali na Bled in v Vintgar. V Žerovnici so nagnali Čehi nekateri ondotni nemčurski letovičarji s »heil« klici. Odlikovala se je v tem zlasti rodbina ljubljanskega mareljarja Mikuscha. Pred Žerovnico sta prišla na proti rojakom dva Čeha z Bleda. Med Breznicami in Lescami so čakali Čehi blejski kolesarji z g. županom na čelu, ki jih je pozdravil v navdušenem govoru.

Ples v cerkvi. Kaj takega pa še ne! Klerikalci so oskrunili cerkev. To je sad klerikalne vzgoje. Čuje in strmite. V nedeljo dne 10. t. m. je bilo pri podružnici sv. Ožbolta na Ponikvi žegnanje. Župnik je kot cerkveni in politični glavar svoje fare dal nekemu gostilničarju dovoljenje za »Bussenschank« in popivalo in popevalo se je pred cerkvijo, da je bilo veselje. Splošno se je 8 sodčkov piva. Župnik in kaplan sta neki plačala dva sodčka piva za svoje pristaše v hlačah in v kikljah. Leti so se napili in ko je pobožno ljudstvo odšlo, šli so pijani možki z ženskami vred v cerkev, kjer je neki urar igral na orglje poskočne in okrogle. Pijani tretjeredniki in tretjerednice so se začele v cerkvi vrteti, nekateri so peli klafarske pesmi in vriskali, metali klobuke v svetnike in v svetnice na oltarjih, fantje so mečkali dekleta in jeden je celo hotel ugasniti »večno luč« pred oltarjem pa je padel na nos. Mežnar si jih ni upal spoditi iz cerkve, ker so v njegovi sobi popred pili in se je le jokal nad takim početjem. Nekdo, ki je vse to videl je rekel drugi dan: »Bilo je svinjsko«. Bog obvari, da bi bili kaj takega storili takozvani »liberalci«. Križali bi jih. Toda ljudje, ki zahajajo v farovž, smejo vse storiti in nihče njim ne reče, da so brezverci. To pohujšanje je prišlo iz farovža. Župnik in kaplan sta zagovornika vseh tistih, ki so v nedeljo oskrnili cerkev sv. Ožbolta in vsi ti najdejo kot polnokrvni klerikalci zaslonbo v farovžu. Saj so skoraj ravno oskrniteli predpust priredili ples in maskerado v farovžu pod pokroviteljstvom farovških gospodov in hlapcev. Cerkev sv. Ožbolta je oskrnjena po klerikalcih, to je resnica, ki se bode tudi pred sodnijo dokazala, samo radovedni smo, če se bode sedaj zaprla in zopet blagoslovila, ker med svinjskim početjem klerikalcev v cerkvi je bilo v tabernaklu u shranjeni sv. Rešnje telo. Liberalci recimo hvala Bogu, da smo boljši kakor klerikalci.

Iz St. Vida nad Ljubljano se nam piše: V soboto, 10. t. m. nas je zapustil naš marljivi učitelj g. V. Jaklič in se preselil v Ljubljano. Celih deset let je tu deloval s pravo vnemo in lahko se reče, da ga bodo posebno v obrtno nadaljevalni šoli težko pogrešali kot izbornega risarja. Njegovi številni učenci mu bodo ohranili gotovo hvaljen spomin.

Dasi smo se pa težko ločili od njega, vendar mu prav iz srca privoščimo to zaslzeno premeščenje. Saj je imel pri nas poleg veselih ur tudi marsiktero greno. Dočkal je, da so mu klerikalni vojskovedje plačevali njegovo požrtvovalno delovanje v obrtno-nadaljevalni šoli s prav grdo nehvaležnostjo. Hoteli so nahajskati proti njemu celo rokodelske pomočnike in druge svoje hlapce, a hvala Bogu, da naši fantje niso tako nizkotni, kakor naši klerikalni svetniki. A da so pa svojo jecico vendar le malo ohladili nad njim, so mu konečno brez vzroka odpovedali stanovanje v tistem rokodelskem domu, v katerem v fajmoštovem imenu vlada njegov kaplan, a čez oba pa svoja skrivnostna krila razpenja znani Klanfarjev Tone. Vrgli so ga torej iz doma tistih rokodelcev, za katere se je g. Jaklič tak o požrtvovalno trudil v obrtno-nadaljevalni šoli! — Oni so si pač vedno svesti: Kdor jih noče v slavnostnih garah okoli voziti, ta je njihov nasprotnik, temu nagačajo, kjer le morejo.

„Slovenčevemu“ dopisniku iz Planine. Misijon, ki se je ravnokar končal v Planini, je obrodil kaj slab sad, in oni takozvani »spravni« zvon je mesto ljubezni zopet enkrat trosil — obrekovanje, obrekovanje kakoršnega je sposobno samo kako klerikalno človeče. »Slovenčev« dopisnik pravi, da mora biti dopisnik »Slovenskega Naroda« v prav prisrčni zvezi z vragom — »Slovenčev« dopisnik je pa menda razsvetljen s Šusterščevim sv. duhom, ki ga pa kaj slabo razsvetljuje, kajti vzlic svoji »bistromnost« in vzlic vsem svojim neštetim blagoslovom je vendar še tako vrlo »zaplankan« — v njegovi možgarni se mena začenja zopet otroška doba. Mi bi se gotovo ne spôdikali nad to njegovo dekadenco, da bi gospod dopisnik skesan spoznal svojo deformacijo ter se zaprl v svojo celico — toda gospod dopisnik jo še kaže svetu s tem, da ljudi popolnoma po nedolžnem obrekuje — dozdeva se mu namreč, da je »Narodov« dopisnik njegov najbližji sosed. Toda v rilo se moti! Predbaciva temu takozvanemu g. dopisniku, da že toliko let »planinski kruh« je — toda kakor mi vemo, ne je planinski kruh, ampak s vognega, katerega mu daje dežela za njegov trud, kateri trud daleko presegajo delo, katerega opravlja g. »Slovenčev« dopisnik. Temu bi se pač prav z lahkim srcem predbacivalo, da prav zastonj je planinski kruh — pa ne le zastonj, ampak poleg tega še škoduje na vse močne načine vaščanom ter podpira onega, ki je populoma pokopal in onemogočil, da bi se planinski kmet še kdaj osamosvojil, da bi še kdaj dobil v svoje roke ono, česar se ga je na krut način oropalo, da bi se planinski kmet še kdaj rešil iz farovško-grajskega suženjstva. Za one denarce, katere dobiva knez iz planinskih g o z d o v — bi se vsako leto lahko napravil prav izboren vodovod na Planini. In menda bi prav nič ne škodovalo, če bi knez pokazal svojo hvaljenost in svojo »krščansko ljubezen« do planinskega kmeta ter bi na svoje stroške sezidal vodovod.... Sram naj ne bode liberalci, pač pa onega, ki ne privošči Unčanom zdrave vode — ampak gnojnicu — ki pa poleg tega še vedno in povsod naglaša svojo krščansko ljubezen do ubogega kmeta.... Mi pa še vedno naglašamo z mirno vestjo, da bi bilo greh, da bi dežela zidala knezu Windischgraetzu vodovod ter na ta način takorekoč dajala nagrado za oni uprav srednjeveški valpetski bič, kateri žvižga po hrbtnu ubogega planinskega kmeta.... Imenitno se v teh »Slovenčevih« dopisih iz Planine zrcali ona ljubezen naših klerikalcev do kmeta, oni socijalizem, katerega vedno in povsod naglašajo, kadar hočejo slovenskega kmeta — opearati ter ga privezati pod svoj jarem. Naj bi slavni ljubitelji slovenskega kmeta in socialeci, ki se porajajo v ljubljanskem lemenatu, prišli sem v Planino ter preštudirali gospodarsko stanje našega kmeta — in prišli bi morda navzlic svoji divji in strasti fanatični zaslepjenosti do spoznanja, da je planinski kmet le tovorna živila. Toda ves socializem teh gospodov obstaja v tem, da spravijo v duševno in telesno suženjstvo našega ubogega in zaslepjenega kmeta, da uničujejo s svojimi

napravami naše trgovce, da zagovarjajo ter se bojujo za kapitaliste, ki jih sem patje povabijo iz zgolj krščanske ljubezni na kosilo ter jim nabašo njihovo bisago.... In tudi planinski gospod župnik, ki se je nekdaj smatal za precej liberalnega, je spoznal, da more ubogo kmetsko planinsko paro le tedaj spraviti v črni, dušomorni jarem, če spravi grajščino pod svojo patronanco. In to se mu je vse brez težave posrečilo! Naj si torej ne domišljaj, da je planinski kmet — iz prepričanja klerikalec, ampak le kot — grajski suženj. In da kmet iz dna srca sovraži vse te zatiralce — da sovraži, in da jedva čaka, da jih »odnese poberin«, da je torej ona ljubezen, ona iskrena ljubezen le s korobačem prisiljena... Na drugi strani se pa vidi, da »Slovenčev« g. dopisnik vzlic svoji jezuitski zlobnosti ni mogel pri planinskem kmetu ob dobro ime spraviti svojega soseda, ni mogel načuvati ljudstva zoper njega — in da je le dopisnikova pobožna želja, da ga »odnese poberin«. Ljudstvo planinsko pa ga ljubi in spoštuje. Gospod dopisnik si naj le dobro v spomin pokliče 1. septembra 1897, in naj pusti svojega soseda popolnoma v miru, kakor ga i on pusti, ker se mu — kakor ga mi poznamo — niti vredno ne zdi, da bi samo jedenkrat pomočil radi njega pero v črnilo. Liberalci imajo še kaj takih mož med sabo, ki poznajo predobro planinske razmere in ki so sposobni, da okrajo lažnjive dopisnike »Slovenčeve« po umazanih prstih. — Častiti g. dopisnik naj si torej drugje poišče dopisnika, kateri bo tudi s polnim imenom, z odprtim vezirjem nastopil, če bo »Slovenčev« dopisnik toliko kavalirsk, da se podpiše — ker nimamo strahu ne pred blagoslovljeno — ne pred »plavo« krvjo.

„Slovenski Gospodar“ in „Naš dom“ ne vesta, kdaj bode zavrnji shod štajerskih Slovencev v Mariboru. V zadnjih številkah pišeta oba, da bode shod kmalu. Vabila na shod so se že razpošljala 13. in 14. t. m. in »Slovenčev« je že v soboto poročal, da bode shod 22. t. m. Kaj pa pomeni to, da sta oba imenovana lista, ki imata vendar zvezo s prirediteljem shoda, dr. Rozino, tako slabo poučena?

„Colegium Hieronymianum pro gente Croatica.“ Že lansko leto obljubljeni papežev breve glede nekdanjega, v 15. stoletju ustanovljenega gostinstva sv. Jeronima v Rimu, ki se je potem premenil v kapitelj je izšel dne 1. avgusta. S tem papeževim ukazom je odpravljen stari kapitelj in se isti premeni v kolegij za hrvatski narod, v katerem kolegiju se bodo izobraževali hrvatski duhovniki. Pravico, pošiljati gojence v ta kolegij ima razven vseh hrvatskih, bosanskih in dalmantskih škofov tudi istrski in tržaški škoje. Italijani so začeli veliko vojno zoper papežovo odločbo.

Sad duhovniškega ščuvanja. V Bovcu je bil zvesti pristaš razupitega kaplana Abiamo, katoliško-narodni pretepač And. Žorč vulgo Kralj obsojen na 14 dni zapora, ker je kaplanove nauke o boju zoper naprednjake praktično izvrševal.

Ljubljanska meščanska godba priredi danes na predvečer cesarjevega rojstnega dne, ako bode vreme ugodno, mirozov in serenado pred vladnim poslopjem. Godba odkoraka ob pol 8. uri zvečer.

Sestanek slovenskih gimnazialnih abiturientov iz leta 1891. je preložen definitivno na torek dne 3. septembra 1901.

Pevskega društva „Ljubljane“ odbor javlja, da je, ker priredi ljubljanski »Sokol« dne 25. t. m. izlet v Logatec, svojo veselico v Švicariji prestavilo na dan 1. septembra.

Kamniški salonski orkester priredi v proslavo cesarjevega rojstnega dne v nedeljo 18. avg. 1901 na vrtu hotela Fischer slavnostni koncert Vspored. 1. Jos. Haydn: »Cesarska pesem«. 2. Rich. Wagner: »Prihod gostov na Wartburg« iz opere »Tannhäuser«. 3. Viktor Parma: »Triglavke rože«, valček. 4. Narodna hrvatska: »Junak iz Like«, koračnica. 5. Alb. Jungmann: »Moj ljubi dom«. 6. B. Smetana: »Prodana nevesta«, potpourri. 7. Lud. André: »Krasotice«, valček. 8. Rich. Eilenberg: »V kovačnicu«, značilna slika. Začetek ob 4. uri popoldne vstopina 50 vin. za osebo.

Tujci na Gorenjskem. Iz ravnateljskega okraja se nam piše: »Laibacher Zeitung« je zadnjič poročala, da je sedaj na Gorenjskem in tudi v Lescah vse polno tujcev. »Laibacher Zeitung« je to pisala z najboljšim namenom ali glede Lescet, žal, ni resnica. Mi bi bili sicer prav veseli, ko bi bilo kar največ tujcev tod, a dasi so tujci bili tu vsako leto prav dobro in ceno postreženi, so letos vendar izostali. Konstatujemo to, da bi se po »Laibacherici« ne ravnala — davčna oblast!

Nesreča v šali. Miha Prah iz Skopice, fara Cerkle, 13 let star fant in Jos. Lužar sta se na večer pod kozolcem v Pletrih, kjer služita, za šalo premetala. Miha Prah pade vznak tako nesrečno, da si zlomi tilnik, ter na mestu mrtev obleži. Lužarja ne zadene nobena krivda, ker je fant po nerodnosti odletel na blizu stojčejo slamoreznicu. — Odkar zdajo Pletrski samostan, je to že druga večja nesreča. Zidalo se bode pa še tri leta.

Potopljen parnik. V Trstu zgrajeni ruski parnik »Mongolija« je delal v sredo poskušje vožnje v miljskem zalivu. Tu je zadel na parnik »Sebenico«, ki je last družbe »Negri & Comp.« v Šibeniku. Parnik »Mongolija« je s svojim sprednjim koncem zadel od strani v parnik »Sebenico« in se vanj zaril pol metra globoko. »Sebenico« se je potopil. Ponesrečil se ni nihče. Vrednost potopljenega parnika in naloženega blaga znaša 200.000 K. Zavarovalna svota znaša le 80.000 K.

Mitnice. Koncem leta 1901 poteka zakupna pogodba glede tudeželnih eraričnih cestnih mitnic v Kalcah, Postojni, Razdrtem, Senožečah, Št. Petru, Bitinjah, Il. Bistrici, Medvodah, Kranji, Zgor. Kokri, Otoku, Savi, Belci pri Dovjem, Podkorenju, Škofljici, Grosupljah, Višnjigori, Vel. Gabru, Trebnjem, Jablanu, Št. Jerneju, Kostanjevici, Krški vasi, Jesenicah, Ribnici in Jugorjah brezpogojno. Za te mitnice in za druge tudeželne eračne cestne mitnice, ki bodo vsled odpovedi dotednih zakupnih pogodb eventualno koncem l. 1901 proste postale, se bode razpisala v kratkem zakupna obravnavo. Če bi pa ta ne imela povoljnega vspeta, in bi se mitnice med tem časom odpravile, odredilo se bode od 1. januarja l. 1902 naprej pobiranje mitnine v lastni režiji c. kr. erarja. Da se za slednji slučaj zagotovi že naprej v pravem času potrebnih močij, katere bi pobirale mitnino na državnih računih, razpiše c. kr. finančno ravnateljstvo ob jednem natečaj v tukajšnjem uradnem listu.

Domača umetnost. V izložbi knjigotržnice Lav. Schwentnerja je bila te dni izložena v modernem slogu izvršena diploma čast. členstva, delo gosp. akad. slikarja Iv. Groharja. Sedaj pa sta izloženi ondi dve večji slike gosp. akad. slikarja Rikarda Jakopiča. Prva predstavlja zeleneče drevo v jutranji luči, druga pa mestno ulico, po kateri hodi berač v mračni razsvetljavi noči.

Pot na grad. Piše se nam: Pred kratkim se je na prošnjo neznanega Ljubljancana postavilo na obeh potih na grad več klopi. To delo je gotovo vsakdo pojavno pozdravil, kdor je te nove klopi zagledal in jih za odpočitek porabil, ne glede na to, kako dobrodošla je ta naprava tujcem, ki mnogoštevilno zahajajo na grad. Toda odpraviti je še mala neprilika, namreč: pot od Jerančičeve hiše, št. 13 v ulicah na grad, je zelo slaba. Voda je razkopala prave struge in na ovinku blizu vrha je nekdo — prav po nepotrebnem — nasul opeke v debelih kosih, da je nemogoče po poti hoditi; dela se torej škoda po travi. Voznik, kateri je prisiljen tu voziti, je v skrbeh, da se ali konji poškodujejo, ali pa voz polomi, po zimi bi pa pa bila na tem mestu nesreča neizogibna. Slavni magistrat se naprosi, da blagovoli ta del popraviti, saj bi zadostovala 1—2 delavca en dan in 1—2 voza gramoza, pa bi bila pot popravljena, za kar bi bil gotovo vsakdo, kdor hodi na tej strani na grad ali z grada v mesto, zelo hvaležen.

V kranjsko hraničnico je prišel pred kratkim čedno opravljen tujec in hotel zastaviti svojo vrhno suknjo. Reklo se mu je, da naj pride, kadar je zastavljalnica odprta. Mož je silil in silil, češ, da je lačen in da mora dobiti kaj

denarja na suknjo, a bilo je zaman. Ker nič opravil, je s komolcem sunil v šipo, da se je razletela na tigoč koscev in rekel: Prosim, zdaj poklicite redarja in me dajte arretirati, v zaporu mi bodo vsaj kaj jesti dati.

Odvetništvo v Avstriji. Spodetka t. l. je bilo v Avstriji 24 odvetniških zbornic s 4297 odvetnikami. Najstarejši odvetnik je bil imenovan leta 1841. ter živi v Gorici. Največ odvetnikov šteje praska zbornica, nameč 1124 odvetnikov, dunaška jih šteje 1116, brnska 369, lvska 359, krakovska 275, graška 174, tržaška 114, črnoviška 105, linška 86, opavska 81, plemišlska 69, samoborska 55, inomoška 45, bolzanska in tridentska po 42, spletska 35, celovška in ljubljanska po 36, solnograška in zadrška po 26, goriška 25, roveredska 23, dubrovniška 18 in feldkirhska 16 odvetnikov.

Naslednik Václava Brožíka. Iz Brna poročajo, da pride na Brožíkovo mesto na prasko akademijo umetnosti Schwaiger, profesor na brnski tehniki, na Schwaigerjevo mesto pa pride v Brno moravski slikar Uprka.

*** 50letnica Fejervaryja in Waldstättena.** Ogrski domobranci minister fcm. baron Fejervary in fcm. baron Waldstätten sta te dni praznovala svojo službeno 50 letnico. Oba je cesar odlikoval in sta dobila mnogo čestitk.

*** Jezuvitje na Nemško.** Francoski list »Memorial Diplomatique« poroča: General jezovitov Peter Martin se je odpeljal v Berolin, da posreduje pri vladu za vrnitev jezuvitov v Nemčijo. Mibi je srca radi privoščili Nemcem vse te stoletne »osrečevalce« ljudstva in bi ne ugovarjali, ako bi Martin nameraval tješkaj preseliti tudi naše kranjske jezuvite, kajti držimo se načela: »Non cum Jesu itis, qui cum Jesuitis.«

*** Največje cerkve na svetu.** Največja cerkev na svetu je sv. Petra v Rimu; vanjo pride lahko 45.000 ljudi; za njo sledi cerkev sv. Pavla v Londonu za 38.000 ljudi; stolna cerkev v Milanu sprejema vase 37.000, nemška kolinska stolna cerkev pa 30.000 oseb. Potem ima cerkev sv. Petronija v Bolonji za 25.000 ljudij dovolj prostora, Aja Sofija (zdaj turška mošeja) v Carigradu za 23.000, cerkev sv. Ivana Lateranskega v Rimu za 22.000 ljudij. Za temi pride cerkev sv. Štefana na Dunaju za 12.000, stolna cerkev v Pizi enako za 12.000, cerkev sv. Dominika v Bolonji za 11.500 in stolna cerkev v Monakovem za 11.000.

*** Velikodušen dar.** Znano je, da je rod Hohenzollerjev tako skop. Na kroist posadke parobroda »Victoria Louisa«, ki se je vračala pred 14 dnevi iz severnih krajev domu, vršila se je v Štetinu veselica, pri kateri so bili prodani po dražbi razni darovani predmeti. Cesar Vilhelm je izvedel za nameravano dražbo, in ker je hotel tudi z darilom pripomagati, — toda ni smelo biti velike vrednosti — odposlal je za prodajo s svojega severnega potovanja, od katerega se je ravno vračal, jedilni list, na katerem se je lastnoročno podpisal: »Za Viktorijo Louiso na krovu Hohenzollern. Vilhelm I. R.« — Ta svojepis je bil dražbeno licitiran za 50 mark, neki Američan pa ga slednjč kupil za 510 mark.

*** Ženo zastavil.** Iz Feričanc v Slavoniji javljajo, da je prišel nedavno kmet Josip Platz iz Sarvaša pri Oseku s svojo mlado ženo, s katero se je poročil šele par dni prej, v gostilno k Žigi Böhmu, kjer je naročil sebi in svojim prijateljem imenitno kosilo. Ko pa je bilo treba plačati za obed 50 kron, se je pokazalo, da Platz nima denarja. Pustiti je hotel gostilničarju tako dolgo svoj kovčeg, da prinese denar. Toda Böhm je pregledal kovčeg ter je videl, da so v njem stvari brez večje vrednosti; zato ga ni hotel sprejeti. Zahteval je, naj mu pusti dolžnik ženo tako dolgo, da poravna račun. Platz je bil s tem zadovoljen; žena je ostala pri gostilničarju, Platz pa je prinesel čez dva dni denar, toda ukradel ga je vozniku Ivi Roskoviću, katerega je prej napojil. Sedaj išče orožništvo tata in njegovo ženo, katera sta urno izginila iz gostilne.

*** Največji bogatini na svetu.** Anglež I. Beit, ki je posestnik zlatokopov v Južni Afriki, premore okoli dve milijardi krov. Kitajec Li-hung-

čang ima tudi dve milijardi krov. Tretji je južnoafričanski Robinson, ki ima okoli 1600 milijonov, četrtni je I. D. Rockefeller, Američan, ki ima 1200 milijonov, na petem mestu sta Anglež Astor z 800 milijon in ruski knez Demidov. Vanderbilt in William Rockefeller imata okoli 500 milijonov, kar je v primeri z Beitom in Li-hung-čangom malenkost. A vsi ti najbogatejši ljudje imajo baje — slab želodec!

*** „Sestre“ slabe plačnice.** V Via Piemonte v Rimu so stanovali v hiši Avguštinov Benediktinice. Spočetka so se »bratje« in »sestre« prav dobro razumeli. Kmalu pa je nastal mej njimi spor. Benediktinice niso imeli denarja, da bi plačale stanarino, »bratje« se pa za to niso zmenili ter so hoteli imeti svoj denar. Grozili so sestram s tožbo, toda vse ni nič pomagalo, stanarine niso dobili. Tožili so res Benediktinice, in sodišče je priznalo, da smejo dobr »bratje« spoditi sestre iz stanovanja, zlasti ker je izjavila prednica, da se umakne le sili. Tako so prišli 9. t. m. karabinieri ter so spremili »sestre« na prosto. Prednica je dan poprej pismeno povabila mnogo občinstva in tudi žurnaliste za naslednji dan k sebi, da bi tako osramotila usmiljene »bratre«.

*** Menavaden obed.** V Rochesteru, v Zjednjenih državah je povabil k sebi neki poznavalec kač na čast profesorju Daviesu 18 učenjakov naravoslovcev, ter jim je napravil obed iz samih kač z različnimi finimi prikuhami. Jedli so pražene vodne kače, pečene klopotače, kuhanе tigraste kače, pečene kače velikanke itd. Mesto šopkov so krasile mizo raznovrstne kače v steklenih hišicah; tudi po stenah so bile videti kože in okostja kač. Vsem gostom brez izjemne je ta obed jako ugajal, samo zjedinili se niso v mnenju, je-li kače meso slično po okusu koščemu ali telečemu.

*** Izložba zločincev.** Skoro v vseh ameriških listih je bil tiskan nedavno sledič inserat: »Iščijo se: tatovi, ponarejalci denarja, žepni tatovi, cestni roparji, goljuši, sploh zločinci kakor nekoli vrste, zlasti pa morilci«. Lahko si je misliti, da se je oglasilo kmalu precejšno število teh ljudi, tako, da je bilo komisiji, ki je bila določena za izbiranje zločincev, težko izbirati. Vsakdo, ki je dokazal, da ima na vesti posebno hud zločin, grozen ali komplikiran umor, je bil sprejet, ter dobiva na teden 15 dolarjev. Navadni morilci, tatovi itd. pa dobe le po 10 dolarjev na teden. V razstavi pa podučujejo ter kažejo zločinci tudi, kako je z lahkoto odpreti blagajnice, omare itd. Direkcija izložbe pa je skrbela tudi za popolno varstvo svojih zločincev.

*** Amerikanska reklama.** Posuben način reklame je iznašel ameriški враčuh Whitte v San Francisku, ki se peča z izdelovanjem mazila za rast brk in las. Poiskal si je pisatelja ter je sam založil njegov roman. Junak v romanu je zaljubljen plemič, ki pa je ves obupan, ker njegova Dulcinea noč večeti o njem ničesar, kajti nima — brkov in las. Golobradi in gologlavni nesrečni hoče končati s samokresom svoje neznosno življenje — v tem prinese pismonoščasnik, in k sreči zagleda nesrečnež še ob pravem času v inseratnem oddelku napis: »Zahvala«: Whitteju. Vrgel je samokres proč ter je hitel k Whitteju. V treh dneh je bil ženin ves blažen, ima sedaj brke in lase kakor gozdni mož. In to vse je provzročilo čudodelno mazilo gospoda Whitteja za brke in lase. S tem konča roman.

Telefonska in brzojavna poročila.
Maribor 17. avgusta. Slovenski deželni poslanci štajerski nameravajo, kakor se od povse verodostojne strani zatrjuje, vse odložiti mandate oziroma ne več kandidirati.

Praga 17. avgusta. Socijalni demokratje so na nekem shodu napadli narodnega socialističnega poslancega Klofača, ga s palicami in poleni pretepli in ga napolnil ven vrgli.

Pariz 17. avgusta. Uradni list prijavlja danes vladno naredbo o izvršitvi zoper redovništvo sklenjenega zakona.

Berolin 17. avgusta. Sleparskega ravnatelja Terlindena je sodišče dalo

danes arretirati. V Lipsku se je ustrelil bankir Mayer, ki je pri zadnjem krahu izgubil vse svoje premoženja. Poskusil je ustreliti tudi svojo ženo in svoje otroke.

London 17. avgusta. Večji oddelek Kitchenerjeve armade je na potu proti generalu Bothi in upa, da potisne dotične Bure v deželo Culukfrov, kjer bi bili baje izgubljeni.

London 17. avgusta. Jedna kompanija Frenchove armade se je pri Neu Beschedi izgubila. Bržčas so jo Buri ujeli.

London 17. avgusta. »Standard« poroča, da je kitajski dvor silno vznešen, češ, da sta se Rusija in Angleška domenili pustiti druga drugi proste roke, naj stori prva na severu, druga na jugu kitajskega zidu kar hoče.

London 17. avgusta. Sinoči je bil v Pekinu podpisani mirovni protokol. Cesarjevi edicti glede kaznovanja nekaterih uradnikov, ki so boksarje podpirali, še niso izšli.

London 17. avgusta. Iz Čikaga se javlja, da sta se tam vršila dva shoda Ircev, na katerih se je priporočalo upepeliti največja angleška mesta, da se osvobodi Irska in rešijo Buri.

Narodno gospodarstvo.
Obrt in trgovina z žebliji in železnimi izdelki v Kropi in Kamni Gorici.
Spisal nadučitelj Jos. Korošec.
(Dalej.)

V XV. in XVI. stoletju so topili rudo v Stuckofen ali Wolfsofen, odtod volk (kepa železa). Vselej so morali peč prebiti, da so volka mogli vun vzeti. V prejšnjih časih so pa kar rudo in drva-oglje na kakšen vetroven grič nanosili in tam volka žgali. Takšen kraj so imenovali gradišče. Gradišče, kjer so volka žgali je nad Kropo na pobočju Jelovice blizu planine »Vodica«, kjer se dobi žlindra. Šele v začetku tega stoletja so sezidali plavž (Hochofen). V Kropi sta bili dve fužini, in sicer zadržni. Zgornja je imela 28, spodnja 30 in Kamnogorišča pa 14 deležnikov. Vsaka pa je bila na 48 deležev razdeljena. Leta 1899. je obe kroparski sneg podrl, kamnogoriščo so pa nekaj let popred podrli. Jedini dimniki mole iz razvalin, in živo pričajo nekdanje blagostanje in obrtno gibanje. Takrat so bili fužinarji v Kropi in Kamnigoriči premožni pa tudi zelo močni in ošabni, kar se razvidi iz aktov, katere hrani g. Karol Pibrovec. Brati in pisati pa gospodje fužinarji niso veliko znali, vsled tega so tudi ustanovili leta 1770. šolo, katera je sedaj dvorazredna s celodnevnim poukom.

Delavci-kovači so se udinjali za jedno leto; poprej ni smel iti delat k drugemu fužinarju. Kovači so vedno imeli svoje muhe, pa vedno suha grla. V sobotah se jim je dajala napitnina (Trinkgeld). Denarja nihče ni trpel v žepu. V torek že je hodil iskat jestvine in pijače na »puš«. To se je vrstilo teden za tednom, do konca življenja. Vino »Bržanka« je bila nekdaj jedina zabava kovačeva. Imena žeblijem so dali Lahi. Bakatori, čežini, kvarti, terci itd. so še danes v rabi.

(Dalej prih.)

Darila.

Upravništvo našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospa Ana Blaž v Mozirji 40 K, nabrala ob priliki nove maše č. g. Maksu Goričarja z geslotom: »Vse za naroda napredki, vero, dom in carja«. — Gosp. Anton Mejač, č. kr. sodni pristav v Ribnici 10 K dobljene stave za peškojo iz Ribnice v Struge čez Malo goro (10,5 km) v 58 minutah. — Družba Vrhničanov in Borovničanov zbranih v Mantovi na Vrhnički 5 K. — Vesela družba v Ljubljani povodom nekega magistrskega izpitja 3 K 60 vin. — Skupaj 58 K 60 vin. — Živelj!

Za Prešernov spomenik. Gosp. Ljudevit Stiasny, nadučitelj v Zagorju ob Savi 32 K 1 vin, nabranlo v gostilni P. Weinbergerja o priliki odhodnice poštarja g. Modica. — Živelj!

Št. 283 z.

Zahvala.

Njegova preuvišenost gospod c. kr. deželnemu predsedniku Viktoru baronu Heinu doposal mi je povodom Najvišjega rojstnega dne Njegovega Veličanstva cesarja sveto dveh sto krov, da jo razdelim ubogim v Ljubljani.

Ukreivši, da se ta sveta razdeli v smislu intencij blagosravnega darovalca, čutim prijetno

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo“ vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se nameže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatojek dobro, da se priliva kopelom. Steklonica K 1-80. Po poštnej povzetji posilja to zdravilo vsak dan lekar nar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

6 (2-11)

Gospodu Juliju Schaumannu, lekarnarju v Stockerauu.

Ko sem poskusil Vašo želodčno sol in jo spoznal za dobro za ozdravljenje svojega bolnega želodca, prosim, da mi izvolite doposlati 10 škatljic po poštnej povzetji pod naslovom:

Josip Senft, kopelj Bartfeld (vila Karoly).

24. junija 1899. c (2517-10)

Dobiva se pri Izdelovalcu, deželnem lekarnarju, Juliju Schaumannu v Stockerauu, dalje v vseh renomiranih lekarnah tu in inozemstva. Cena 75 kr. za škatljico, najmanj se pošljati 2 škatljici.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. avgusta: Julijana Combor, delavka, 45 let, Škofoje ulice št. 4, mrtvoud.

V deželnih bolnicah:

Dne 8. avgusta: Matija Samec, gostač, 72 let, naduha. — Ivan Pirnat, dñinar, 64 let, ostarelost.

V hiralnici:

Dne 14. avgusta: Marija Korbar, prodajalka, 68 let, vsled raka.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306-2 m. Srednji sračni tlak 736-0 mm.

Avgust	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Nomina l na mm
16	9. zvečer	734-1	14-3	sl. jug	jasno	
17	7. zjutraj	735-7	13-6	sr. jug	del. oblač.	37-8
	2. popol.	736-7	23-0	sr. vzhod sk. oblač.		37-8

Srednja včerajšnja temperatura 14-6°, normale: 18-8°.

Dunajska borza

dne 17. avgusta 1900.

Skupni državni dolg v notah	9910
Skupni državni dolg v srebru	9890
Avstrijska zlata renta	11865
Avstrijska kronska renta 4%	9585
Ogrska zlata renta 4%	11860
Ogrska kronska renta 4%	9315
Avstro-ogrsko bančne delnice	1675-
Kreditne delnice	64050
London vista	23945
Nemški državni bankovci za 100 mark	117121/4
20 mark	2345
20 frankov	1904
Italijanski bankovci	9105
C. kr. cekini	1132

Potri od najgloblje žalosti javljamo podpisani vsem sorodnikom in sočutnim prijateljem prejalostno vest o smrti našega iskreno ljubljenega nepozabnega sroga, oziroma očeta, brata, strijca, tasta in starega očeta, gospoda

Vinko Premka

hišnega posestnika, mestnega stavbenega preglednika v p. in lastnika kolajne za 40letno zvestvo službovanje

katerega je Vsegamogočni Bog danes zjutraj, ob 8. uri po dolgi in mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 67. letu svoje dobe, poklical k sebi v boljše življenje.

Pogreb dragega rančega pojde v nedeljo dne 18. avgusta t. l. ob 6. uri zvečer iz hiše žalosti, Gruberjeve ulice št. 11, na pokopališče k sv. Krištofu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Nepozabnega rajnega priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 17. avgusta 1901.

Žalujoci ostali.

(1770)

**MAFFONIJEV
GIESSHÜBLER**
naravna alkalična kislina
najboljša namizna in okrepujoča piča
preskušena pri kašlu, vratnih boleznih, želodčnem kataru ter pri katarih v sapilih.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastneru in Petru Lassniku in v vseh lekarnah, večjih speċerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. (25-6)

Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osobe vsaktega stanu — (tudi kot postranski zaslužek). Več se izve pod „Reell 118“ po anonenčni pisarni E. Kristoflik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-34)

Stajerska ROGACKA KISELA VODA Jempel-in Styria v Švedski OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepreregljiva zdravilna voda.

Sčim naj se krmijo psi?

Lepe, zdrave in krepke pse se zredi samo, ako se jim daje

Fattinger - jeve patentne kolace iz mesnih vlaken za krmno. — Priporočajo jih vsi živinozdravnik in kinologi. — Odlikovani so z mnogimi zlatimi kolajkami. — Prospekti (tudi o drugih Fattingerjevih krmilih za pse, kure, retino, tiče i. t. d.) daje brezplačno

Fattinger & Co., Dunaj, IV.
Wiedener Hauptstrasse 3.

Na prodaj ima v Ljubljani Peter Lassnik. (1901-19)

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi bolezni, kršu ali drugih nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prostost v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.

Za trgovce!!!

Izvrsten kraj za trgovino na prikladnem mestu. 1758-1
Jako ugodni pogoji.

Več pove upravnštvo »Slov. Nar.«

Uradno dovoljena (1760)
posredovalnica stanovanj in služeb

G-FILUX
Gospodske ulice št. 6
ima veliko izbero

raznovrstnih dobrih služeb za Ljubljano in drugod. Natančneje istotam.

Firm. 187. Einz. II. 57/1.

Bekanntmachung.

Bei dem k. k. Landes- als Handelsgerichte in Laibach wurde die Eintragung der Firma

,,J. Koželj, Gemischtwarenhandel in Stein“

und des Ivan Koželj, Handelsmannes in Stein als Inhabers dieser Firma in das Register für Einzelfirmen vollzogen (1763)

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach, Abt. III., am 14. August 1901.

Razglas. Pri c. k. dež. kot trg. sodišču v Ljubljani se je izvršil vpis firme J. Koželj, trgovina z mešanim blagom v Kamniku, in Ivana Koželja, trgovca v Kamniku kot imetelja te firme v register za posamezne firme. — C. k. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., 14. avgusta 1901.

Koroški rimske vrelec
najfinješa planinska kislava vod, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljaju, pri boleznih na mehurju in ledvicah. (573-37)

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko:
Anton Bitrich
Ljubljana, Marije Terezije cesta 2.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarstvom in stavbenikom svojo veliko zalogo najmodernejših prešanih ter barvanih prstenih

pečij in najtrpežnejših štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah.

Centri brezplačno in pošt. (1260) nine prosti. (10)

Zestopnik za Kranjsko:

Mihail Kastner

v Ljubljani. (714-23)

Kot

pisar ali stenograf

želi dobiti službo dijak, ki je dovršil nižjo gimnazijo. (1754-2)

Ponudbe na upravnštvo »Slov. Nar.«

Karbolinej
Patent Avenarius
Že 25 let preskušeno, les obvarjujoče sredstvo.

Pred ponarejanjem se svari.

Tovarna za karbolinej R. Avenarius

Amstetten na Niž. Avstrijskem.

Pisarna Dunaj, III/1, Hauptstrasse 18.

Prodaja L. Spojarič, Ljubljana. (717-10)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga dež. Trbiž. Ob 12. ur 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reidning v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten.

— Ob 7. ur 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reidning v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. ur 51 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. ur 6 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Genevo, Pariz; čez Klein-Reidning v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. ur 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. ur po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — Proga v Movosteno in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. ur 17 m zjutraj v Novomestu-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. ur 5 m popoldne istotako, ob 6. ur 55 m zvečer v Novomestu, Kočevje. — Pribor v Ljubljano juž. kol. Proga in Trbiž. Ob 3. ur 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. ur 12 m zjutraj osobni vlak z Trbiža. — Ob 11. ur 16 m popoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijineh varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenc, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Morhia, Pontabla. — Ob 4. ur 38 m popoldne osobni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljak, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla, Ob nedeljah in praznikih ob 8. ur 38 m zvečer istotako. — Odvod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m popoldne, ob 6. ur 50 m in ob 10. ur 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Pribor v Ljubljano drž. kol. in Kamnik. Mešani vlaki: Ob 6. ur 49 m zjutraj, ob 11. ur 6 m popoldne, ob 6. ur 10 m in ob 9. ur 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Najboljša uporaba mleka!

Kar največ in najfi nejšega

Učenec

sprejme se takoj v trgovino z mešanim
blagom pri Albinu Rantu v Kranju.

Vino iz najboljših vinogradov
trške gore pri Novem mestu
priporoča (1571-8)

Josip Medved
v Novem mestu, na Dolenjskem.

Ubiranje klavirjev

in popravila more temeljito in trpežno
oskrbovati le strokovnjak.

P. n. posestnike klavirjev v slučaju
potrebe postreže (1682-3)

izdelovalec klavirjev

Složij Kraczmer
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Kalsdorfska slatina

najčistejša štajerska, alkalično muriatična kislava voda.

!! Špecijaliteta !!

Izredno čista, ne črni niti starega niti novega vina in ne dela goše.

Najfineja namizna voda. — Žlahtna pijača.

Se dobiva v vseh boljših špecerijah, drogerijah in delikatesah.

Oglasni izvleček.

Glasom odredbe oddelek 13, št. 1731, z dnem 1. avgusta 1901 namerava
c. in kr. državno vojno ministrstvo razne

oblačilne in oroževalne predmete
za c. in kr. vojsko
nabaviti potom splošne konkurence.

Gledé natančnejših pogojev za to ponudbeno razpravo se opozarja na
glas, ki je bil v štev. 185 dnem 14. avgusta 1901 tega lista polnoglasno
prijavljen. (1744-1)

„Andropogon“

(znajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljše, vsa pričakovana prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi vspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zadrži izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravnvo barvo. (2011-47)

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.
• Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. •
Glavna zalogal in razpoložljatev v Ljubljani pri gospodu

Vaso Petričić-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkočev v Ljubljani in g. A. Rant v Kranju.
Preprodajalci popust.

Važno! za Važno! gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za drogue, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in pospalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografische aparate in potrebščine, kirurgična obvezila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zalogal najfinejšega rumu
in konjak. — Zalogal svežih mineralnih
vod in solji za kopel. 34

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soliter, encipri, kolmož, krmilno apno it. t. d.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Ščenburgo ulice št. 3

Konkurenčne cene!

Ceniki brezplačno!

F. P. Zajec

urar, trgovina z zlatnino in srebrnino
Ljubljana, Stari trg št. 28
priporoča svojo veliko zalogal raznovrstnih
svilearskih čepnih in stenskih ur.
Nikelasta remontoar ura... od gld. 1-20.
Srebrna cilinder remontoar ura "4".
Trgovina vseh optičnih predmetov:
očal, barometrov, termometrov, daljnogledov.
Popravila se izvršujejo natančno in z jamstvom.

Priložnostna kupčija!

Hiša

s stranskimi poslopji, bližnjim
travnikom in s parcelo gozda
se proda.

To posestvo leži ob Savi, neposredno
tukaj nekoga trga pri južni železnici, in je
ob enem pripravno za strojarijo ali slično
obrt. — Naslov pove upravljenstvo »Slov.
Naroda«. (1747-2)

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ognjišč
Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni
opremi, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z ma-
jolično opažbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije,
gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki
renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa,
se naravnost pošilja. (923-16)

Trgovski vajenec

zmožen slovenskega in nemškega jezikov
ter nekoliko izolanih, se sprejme v trgo-
vino z železnino pri (1739-2)

Karola Kavšeka nasledniku
Schneider & Verovšek, Ljubljana.

Jesih.

Naravni, iz alkohola napravljeni za-
vreti kis, brez primesi nevarne in neprijeten-
okus imajoče acetove kisline, se dobiva pri-

J. J. Kantz-u (1579-7)
v Ljubljani, Rimsko cesta štev. 16.

Čokolada

Paris 1900.
Grand Prix.

SUCHARD

(23-30)

Povsod
na prodaj.

Cacao

Razglas.

Št. 27389. Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 2. avgusta 1901 razpisuje
mestni magistrat

javno pismeno ponudbinsko razpravo
za zgradbo novega betonskega kanala od mestne
jubilejske ubožnice do Zaloške ceste
na dan 19. avgusta l. 1901. ob 10. uri dopoludne.

Načrti, proračuni in pogoji razgrnjeni so pri mestnem magistratu in v pisarni
mestnega stavbnega urada v navadnih urah vsakemu na vpogled, kjer je
tudi do določenega časa vložiti zapečatene s 5 % vadjem opremljene ponudbe, v
katerih je navesti jednotne kakor tudi proračunjene skupne svote.

Izrecno se povdarda, da se na ponudbe, katere ne bodo povsem razpisnim po-
gojem vstrezaли ali na take, katere se bodo le pogojno glasile, ali bodo prekas-
no vložene, ne bode oziralo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 4. avgusta 1901.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od

8.—12. ure dopoludne. (2693-33)

Poštnega hranilnega urada štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogal

gotovih oblek

za gospode in

dečke, 34

jopic in plaščev

za gospe,

uepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših vzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši façone
priporočam po nizki cenii.

J. S. Benedikt 34

Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.

DOBRA ŠTEDILNA KUHINJA

Maggi-Jeva Juhna zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvirnih steklenicah od 50 vinarjev naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in špecerijskih prodajalnicah. — Izvirne stekleničice se z Maggi-Jevo zabelo najceneje napolnjujejo.

(1757)

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osobe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (1634—2)

Lekarna Piccoli pri angelu.
Malinčev sirup
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani

se prieja kar najskrbnejše iz dišečih gorskih malinovih jagod v srebrnem sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno priejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in baker.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 130. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter 1 kilo zaračuni z K 1'10, 100 kilogr. = 100 kron. I. (1368—41)

Plečena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošuje se franko po vsi avstro-ugerski monarhiji proti povzetju z K 5'30.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastonji.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastonji.

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovnejših sistemov in najnovajše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rezvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici, in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje.

Ker se petčam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovaljem

(1506—4)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Pri domači zavarovalnici za življenje prve vrste sprejme se takoj (1722—3)

zavarovalni nadzornik

proti stalni plačilji drugimi prejemki.

Ponudbe, v katerih je navesti dodeljanje delovanje, vpošiljajo naj se pod: G. L. 73 poste restante v Ljubljano.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroskem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strelec po najnovnejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustr. (2692) vani ceniki zastonji. (32)

Prodaja zemljišča.

Pri okraju sodišču v Ljubljani se bode vršila
dne 11. septembra 1901

(1638—2)

ob 10. uri dopoldne prodaja zemljišča pod vlož. št. 59 kat. občine Spodnja Šiška, ki obstoji iz 8 njiv, 2 travnikov in 1 pašnika.

Parcele leže v Spodnji Šiški med državno cesto in železnico in so pripravljene za stavbišča.

Cenilna vrednost znaša 12.600 K in najmanjši ponudek 8400 K.

Natančnejše se pozive pri **okraju sodišču v Ljubljani** (oddelek V).

G. in kr. intendanca 3. vojaškega kora. K št. 5371 iz 1. 1901.

Izvleček iz razгласa.

Glasom odredbe oddelek 13, štev. 1460, z dnem 27. julija 1901, namerava c. in kr. državno vojno ministrstvo

razne predmete za obleko in usnjato opravo za c. in kr. vojsko v letu 1902 nabaviti pri malih obrtnikih.

Gledé podrobnejših pogojev se opozarja na polnobesedno oznanilo, ki je zglaseno v štev. 182 z dnem 10. avgusta 1901 našega lista. (1700—2)

Zdravilišče Toplice na Kranjskem odprto od 1. maja do konca oktobra.

Akratotermi 34—37 °C, izredno vplivajoči pri **protinu, reumi v mišicah in členih** in njih posledičnih boleznih, pri **ischias, neuralgiji, mrvoudnosti**, pri raznovrstnih ženskih boleznih.

Veliki kopalni basini, posebne kopeti, mramornate banje, barske kopeti. — **Jedilni, bratni in drugi saloni.**

Pojasnila daje brez troškov

kopališko ravnateljstvo.

(1764—1)

Šivalnih strojev
tovarniška zaloga
IVAN JAX
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.
Zastopstvo najbolje renomiranih
Dürkopp-koles (961—15) in Waffenräder.

(961—15)

Waffenräder.

Najnižje cene.

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendlt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (24—33)

Fernolendlt crème za naravno usnje.

Dobiva se

C. kr. priv.

povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaju.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti paži naj se natančno na moje Ime St. Fernolendlt.

Nova krojaška obrt!
Jurjaški trg **Jarnej Ložar** Jurjaški trg
št. 1. krojač št. 1.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem z današnjim dnem otvoril

svojo novo vrejeno krojaško obrt.

Fini geometriški krov M. Lutza. Natančno in lično delo zagotavljam

Jarnej Ložar krojač.

Graška trgovska akademija.

Javni, neposredno vis. učnemu ministrstvu podrejeni, državno podpirani učni zavod v vrsti višje srednje šole, katerega absolventi vživajo pravico, da vstopijo za jednoletne prostovoljce.

Dne 17. septembra t. l. se začne 39. šolsko leto. Vspremajo se absolventi spodnjih srednjih šol in tem enako postavljenih učnih zavodov, kakor tudi mestanskih šol (ti morajo prebiti vspremeni izpit). Dosedanj ter l. 1901. v prvi letnik vstopivši učenci lahko absoluirajo zavod v treh letih. **Priravljajalni razred** se vzdržuje posebaj za manj vspomljene prosilce za vspremen kakov tudi za učence, ki niso dovelj zmožni nemškega jezika. Ta se pa združuje že od leta 1901/02. z novo štirirazredno organizacijo, katera se vpelje, da vživajo učenci in starši vse prednosti, katere bodo pripadale štirirazrednicam.

Z zavodom je združen **Jednoletni abiturientski tečaj** (začetek 5. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol ter enakih učnih zavodov, ki se hočejo posvetiti trgovskim in in industrijskim podjetjem ali pa hoté kot velikošolci (iuristi) svoje vedenosti razširiti času primerno.

Tudi se vzdržujejo prosti **poluletni tečaj** za gospode in posebaj za dame, (začetek 17. septembra in 15. februarja).

Prospekti razposilja in daljna pojasnila, tudi radi oskrbljenja učencev, daje **ravnateljska pisarna v Gradeu**, Kaiserfeldgasse št. 25.

(1643—3)

Ravnatelj: **J. Berger.**

* Registrirana znamka:

Avstrija. Zjed. države. Ogrska. Brazilija. Francija. Osm. država. Portug. Egip. Nizozemska. Grška. Srbija. Bolgarija. Norveška. Rumunija. Nemčija. Italija.

Dobivajo se v najbolj renomiranih prodajalnicah moskega blaga. v platenega

M. Joss & Löwenstein c. kr. dvorna doba. PRAGA VII.

**Išče se
soba z balkonom**
na vrt ali na ulico za mesca september
in oktober.
Ponudbe na: Dr. Bretl, Ljubljana,
Špitalske ulice št. 7. (1788-1)

**Na prodaj so:
2 blagajni Wiese ter Wertheim
& Wiese** (1785-1)
dalje
aparat za kopiranje z mizo in
angleški cyklostyl. (Vervielfältigungs-
aparat).
Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

L. Luser-jev obliž za turiste.
Priznano najbolje sredstvo proti kurjim očem, žulem itd. itd.
Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
VLjubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Šavnik. (627-21)

Zahtevajte Brinovec Frana Cvek-a
v Kamniku. (1680-5)

**Styria-, franco-
skih Peugeot,
Austria - koles.**

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
verižice, prstane itd. Namizne oprave (Besteck).

Velička zaloga (101-63)

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katero nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!
Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,
urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, kako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelenih cenah. (1331-9)
Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsakega blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkraljujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstne **apno**.

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (628-22)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

**Proda se zaradi bolezni posestnika
znani, dobro obiskovani**

Hôtel Fischer
v Kamniku

s pritiklinami, hišno opravo, perilom i. t. d. po
jako ugodnimi pogoji.
Natančneje poizvedbe daje posestnik sam. (1759-)

Gostilna, pri novem svetu'

Marije Terezije cesta št. 14.

**Jutri, v nedeljo, dné 18. avgusta 1901
KONCERT**

meščanske godbe

na izdatno olepšanem vrtu.
Začetek ob 1/2. uri. Vstopnina prosta.

Na vrtu sta salon in kegljišče.
Točil bodem **izvrstna pristna vina** in **Koslerjevo marčno pivo** ter
skrbel za **dobra jedilna** in točno postrežbo.
Za mnogobrojni obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem.
(1761) Valentin Mrak, gostilničar.

Dr. Edvard Slavik
je odprl svojo
odvetniško pisarno
v Trstu
ulica Molino piccolo št. 3, II. nadstr.
Št. telefona 870. (1755-1)

Naznanilo preselitve.

Usojam se p. n. občinstvu naznani, da sem **preselil** svojo

zlatarsko trgovino s Sv. Petra ceste št. 4

v Prešernove ulice št. 5 (Perlesova hiša)
ter ob jednem priporočam svojo znatno povečano zalogo vsakovrstne
zlatnine, srebrnine in kina-srebra.

Dalje na novo vpeljano prodajo

srebrnih in zlatih žepnih ur.

Vsa v mojo stroko spadajoča nova dela in popravila izvršu-
jem **natančno po naročilu z jamstvom** v lastni delavnici.
Za mnogobrojni obisk se najljudneje priporočam z odličnim
spoštovanjem.
(1719-3)

Dragotin Košak, zlator.

Preselitev trgovine.

Uljudno javim svojim odjemalcem in p. n. občinstvu, da sem se s svojim

zavodom za uniforme

preselit iz Stomškovih ulic v lastno novo hišo

na voglu Resljeve ceste št. 7.

Zahvaljujoč spoštovane odjemalce za dosedaj izkazano mi zaupanje, jih prosim
za nadaljnjo blagohotnost in beležim
velespoštovanjem.

Anton Reissner

zavod za uniforme.

**Ob jednem se priporočam gg. jednoletnim prostovoljcem za izgo-
tavljanje uniform po najnovejših predpisih in zmerih cenah.**